

земята, не мога жената да пипна. 30 дни издържахме, прибрахме се... Не искам да я видя сестрата” (м., 32 г., фичери, Стара Загора). Често извън регламентираните сексуални връзки довеждат и до напрежение и конфликти, които засягат и целите родове.

Не са редки и случаите, когато мъжете сами тръгват да търсят прехрана. Когато се завърнат, те почти винаги си намират любовница, тъй като жена им вече не е достатъчно атрактивна за тях. Живели известно време в различна икономическа и културна среда, те я намират за недобре облечена, не знае как да се държи в обществото и т. н.

С тръгването на гурбет се изменят и приоритетите в живота. За отделни семейства най-важното е „Да си устроя децата. Единият е в Чехия, другата ми е в Холандия” (ж., 45 г.) (цит. по Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 15).

Въпреки тези промени, циганката/ ромката все още в малка степен може да разчита на собствени доходи от своя труд. Трудовата заетост при нея е много по-ниска, отколкото при мъжете, особено що се касае до постоянно работно място.

3. Обичайното циганско право – мъжкото пространство

Погледнато в по-общ план циганинът/ ромът се стреми да манифестира и на дело да показва, че той може да прави каквото си поиска и когато пожелае. Не го спира нито бремето на миналото, нито очертаванията на оформящата се перспектива (Мизов 2006-I: 235).

ЕВГЕНИЯ И. ИВАНОВА • ВЕЛЧО КРЪСТЕВ